2025
Toimintakertomus

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

LÄNSI-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS
VÄSTRA NYLANDS TINGSRÄTT

Yleistä

Tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet. Yleisiä tuomioistuimia ovat käräjäoikeudet, hovioikeudet ja ylimpänä oikeusasteena korkein oikeus. Käräjäoikeudet käsittelevät ensimmäisenä oikeusasteena rikos-, riita- ja hakemusasioita. Käräjäoikeuksia on 1.1.2019 alkaen ollut 20.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Espoo, Hanko, Inkoo, Karkkila, Kauniainen, Kirkkonummi, Lohja, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Alueella asuu yli 500 000 asukasta. Yrityssaneeraus- ja ulosottoasioissa tuomiopiiri käsittää myös nykyisen Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiirin.

Käräjäoikeuden kanslia sijaitsee Espoossa ja lisäksi sillä on istuntopaikka Raaseporissa.

Yhdistyneen käräjäoikeuden tuomiopiirin asukasluku on voimakkaassa kasvussa. Pelkästään Espoon kaupungin väkiluku tulee vuonna 2030 olemaan ennusteen mukaan yli 340.000. Espoon väkiluku kasvaakin keskimäärin 4.700 asukkaalla vuodessa. Tuomiopiirin väkiluvun voimakas kasvaminen tulee tulevaisuudessa vääjäämättä vaikuttamaan myös saapuvien asioiden määrään sitä kasvattavana.

Allmänt

Domsrätten utövas av oberoende domstolar. Allmänna domstolar är tingsrätter, hovrätter och högsta domstolen som högsta rättsinstans. Tingsrätterna behandlar som första rättsinstans brottmål, tvistemål och ansökningsärenden. Antalet tingsrätter har från och med 1.1.2019 varit 20.

Västra Nylands tingsrätts domkrets omfattar Esbo, Grankulla, Hangö, Högfors, Ingå, Kyrkslätt, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Inom området bor över 500 000 invånare. I företagssanerings- och utsökningsärenden omfattar den nya domkretsen även nuvarande Östra Nylands tingsrätts domkrets.

Tingsrättens kansli ligger i Esbo. Tingsrätten har också en sammanträdesplats i Raseborg.

Invånarantalet i den sammanslagna tingsrättens domkrets ökar kraftigt. Enbart Esbo stads invånarantal kommer enligt prognoser att överstiga 340 000 år 2030. Invånarantalet i Esbo ökar i genomsnitt med 4 700 invånare per år. Den kraftiga ökningen i domkretsens folkmängd kommer i framtiden oundvikligen även att öka antalet ärenden som kommer in.

Laamanni Ilkka Lahtisen katsaus vuoteen 2025

Laamanni Ilkka Lahtinen

Vuosi 2025 oli yhdistyneen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden seitsemäs toimintavuosi. Käräjäoikeuden tuomiopiirin asukasluku kasvaa voimakkaasti, ja se ylitti 510 000 asukkaan määrän vuonna 2025. Toisaalta myös käräjäoikeuden henkilöstömäärä on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Käräjäoikeuden työmäärä on kuitenkin kasvanut käräjäoikeuden saamia lisäresursseja voimakkaammin. Edellä kerrottu ja koko 2020-lukua leimannut talouden alakulo näkyivätkin käräjäoikeuden toiminnassa vuonna 2025, ja käräjäoikeuden työtilanne pysyi edelleen vaikeana. Tästä ja koko maailmanpolitiikan kaaoksesta huolimatta käräjäoikeuden toiminnan lopputulos oli jälleen erinomainen ja yhteishenki käräjäoikeudessa pysyi hyvänä.

Käräjäoikeuden toiminnasta

Käräjäoikeuden toiminnassa on kiinnitetty vuosien 2024 ja 2025 aikana erityistä huomiota laajojen riita-asioiden ja rikosasioiden käsittelyyn. Tänä aikana toiminut ”riitanyrkki” osoittautui menestykseksi, ja erityisesti pitkään vireillä olleiden riita-asioiden määrä pienentyi merkittävästi. Vaikka käräjäoikeus ratkaisi muutenkin riita-asioita vuoden 2025 aikana ennätyksellisen määrän, pysyi myös saapuvien asioiden määrä suurena. Näin ollen riita-asioiden tilanne vaatii erityistä huomiota myös jatkossa.

Saapuneiden muiden siviiliasioiden määrä kasvoi edelleen vuonna 2025. Suurinta kasvu oli insolvenssiasioissa, mutta myös muiden hakemusasioiden määrä kasvoi. Käräjäoikeus pystyi kuitenkin vastaamaan saapuneiden asioiden määrän kasvuun hyvin, kiitos muun muassa insolvenssiasioiden käsittelyn kehittämisen ja toimivan sovittelutoiminnan, josta tuomioistuinsovittelun vastuutuomarina Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa toimiva käräjätuomari Anna-Maria Kangas ja asiantuntija-avustaja Ritva Leminen kertovat myöhemmin tässä toimintakertomuksessa.

Rikosasioiden työtilanne pysyi vuonna 2025 edelleen vaikeana, ja saapuneiden rikosasioiden määrä kasvoi merkittävästi. Rikosasioiden juttujakoon tehtiin tämän vuoksi muutoksia, jotka tulivat voimaan helmikuussa 2026. Jo nyt on kuitenkin todettava, että rikosasioiden ratkaisumäärä nousi vuonna 2025 edellisestä vuodesta ja että loppuvuoden 2025 aikana

käräjäoikeus ratkaisi rikosasioita niiden saapumisvauhtia. Asialla on käräjäoikeuden toiminnan ja työtilanteen kannalta erittäin suuri merkitys, ja jo sen vuoksi on tätä toimintakertomusta kirjoitettaessa nostettava esille se, että alkuvuoden 2026 aikana ratkaistujen rikosasioiden määrä on ollut saapuneiden rikosasioiden määrää suurempi. Vireillä olevien rikosasioiden määrä on kuitenkin edelleen liian suuri.

Käräjäoikeuden toiminnan keskeiset tunnusluvut ilmenevät myöhemmin tästä toimintakertomuksesta. Vastaamo-kokonaisuus ei voi olla niissä nytkään näkymättä, mutta yleisellä tasolla voi kuitenkin todeta, että käräjäoikeus onnistui vuoden 2025 aikana kasvattamaan ratkaisumääriä merkittävästi. Tästä huolimatta saapuneiden ja vireillä olevien asioiden määrät ja käräjäoikeuden niin sanottu painotettu työmäärä pysyivät edelleen suurina ja käräjäoikeuden käsittelyajat valtakunnallisesti vertailtuna pitkinä.

Edellä kerrotusta vaikeasta työtilanteesta huolimatta Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus oli tuomioistuinlaitoksen tilastojen perusteella vuoden 2024 tapaan kaikista maamme käräjäoikeuksista tuottavin. Tuottavuusluvut kertovat paitsi sen, että käräjäoikeus on käyttänyt sille myönnetyt resurssit tehokkaasti ja vastuullisesti, myös sen, että käräjäoikeuden toimintaa on kehitetty ja tehostettu. Samalla se kuitenkin osoittaa, että käräjäoikeus on työmääräänsä nähden aliresursoitu ja ettei työtilanteen nopea helpottuminen nykyisillä resursseilla ole mahdollista. Käräjäoikeuden suuri työmäärä ja toiminnan tehostamistoimet eivät voi olla näkymättä henkilöstön jaksamisessa, minkä keväällä 2026 toteutettu henkilöstöBaro myös osoittaa. Tämä on hyvien tuottavuuslukujen kiistaton kääntöpuoli.

Tulevaisuudesta

Olisi helppo kuvitella, että tuomioistuintyö on konservatiivista aikojen myötä muotoutunutta menettelyä, jota säätelevät samat vanhat säännöt ja periaatteet, jotka yhteiskunnan muusta toiminnasta riippumatta pysyvät muuttumattomina. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä tuomioistuintyö on jatkuvassa ja tällä hetkellä myös suuressa muutoksessa. Kun muutoksiin vielä yhdistetään käräjäoikeuden työmäärän merkittävä kasvu, herättävät tuomioistuinlaitokseen vuodelle 2027 suunnitellut leikkaukset enemmän kuin suurta huolta, varsinkin jos leikkaukset kohdistuvat jo entuudestaan itseään säästämättä työskennelleeseen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden henkilökuntaan. Mahdolliset resurssileikkaukset paitsi vaarantaisivat käräjäoikeuden työtilanteen kovalla työllä aikaansaadun ja vihdoin ehkä näkyvissä olevan helpottumisen, myös auttamatta johtaisivat vireillä olevien asioiden määrään kääntymisen uudelleen nousuun ja käsittelyaikojen pidentymiseen. Sitä läntinen Uusimaa ja Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden henkilökunta eivät ansaitse.

Sinällään on selvää, että valtiontalouden tilanne on tiukka ja että se edellyttää myös valtion toimintojen arvioimista. Samalla olisi kuitenkin keskustellen määriteltävä valtion ydintoiminnot, joista valtion on huolehdittava. Tätä keskustelua maassamme ei ole käyty. Sanomattakin on kuitenkin selvää, että tuomioistuimet kuuluvat näihin ydintoimintoihin. Lisäksi on muistettava, että muullakin kuin juustohöylällä voi leikata ja

että tuomioistuinlaitoksen osuus valtion menoista on alle 0,5 prosenttia. Tästä kertoo esimerkiksi se, että Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden toiminta maksaa Länsi-Uudellamaalla asuvalle henkilölle vain noin 2 euroa kuukaudessa. Se on varsin pieni hinta oikeussuojasta, jonka käräjäoikeus tuomiopiirissään tarjoaa. Käräjäoikeuden toimintamäärärahoista leikkaamalla on siten saavutettavissa vain pieniä säästöjä, mutta niiden negatiivinen vaikutus voi olla tuomiopiirin asukkaalle hyvin suuri.

Lopuksi

Allekirjoittaneen seitsenvuotiskausi Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden laamannina päättyy elokuussa 2026. Olen saanut työskennellä osaavan, ahkeran ja sitoutuneen henkilökunnan kanssa. Henkilökunnan, joka on vaivojaan säästämättä auttanut minua menestymään tehtävässäni. Lämmin ja nöyrä kiitokseni kuluneista vuosista ja käräjäoikeuden toiminnan tuloksellisuudesta koko käräjäoikeuden henkilökunnalle, ja menestystä tuleville vuosille!

Lagman Ilkka Lahtinens översikt över år 2025

År 2025 var det sjunde verksamhetsåret för den sammanslagna Västra Nylands tingsrätt. Tingsrättens domkrets har en kraftigt växande befolkning och den överskred 510 000 invånare år 2025. Å andra sidan har också tingsrättens personalantal ökat betydligt under de senaste åren. Tingsrättens arbetsmängd har dock ökat kraftigare än de extra resurser som tingsrätten fått. Det ovan anförda och den ekonomiska nedgång som präglat hela 2020-talet syntes i tingsrättens verksamhet år 2025, och tingsrättens arbetssituation var fortfarande svår. Trots detta och hela världspolitikens kaos var resultatet av tingsrättens verksamhet återigen utmärkt och stämningen i tingsrätten var fortsatt god.

Om tingsrättens verksamhet

Under 2024 och 2025 har tingsrätten särskilt fäst uppmärksammat vid handläggningen av omfattande tvistemål och brottmål. Den ”specialgrupp för tvistemål” som varit verksam under denna tid visade sig vara en framgång, och särskilt antalet tvistemål som varit anhängiga länge minskade avsevärt. Även om tingsrätten

i övrigt avgjorde ett rekordstort antal tvistemål under 2025 var antalet inkomna mål fortfarande stort. Därför kräver situationen i fråga om tvistemål särskild uppmärksamhet även i fortsättningen.

Antalet inkomna tvistemål ökade ytterligare under 2025. Ökningen var störst i insolvensärenden, men även antalet andra ansökningsärenden ökade. Tingsrätten kunde dock väl svara på ökningen av antalet inkomna ärenden, bland annat tack vare utvecklingen av behandlingen av insolvensärenden och en fungerande medlingsverksamhet, som tingsdomaren Anna-Maria Kangas, som är ansvarig domare för domstolsmedling vid Västra Nylands tingsrätt, och sakkunnigbiträdet Ritva Leminen berättar om senare i denna verksamhetsberättelse.

Arbetsläget i brottmål var under 2025 fortfarande svårt och antalet inkomna brottmål ökade betydligt. På grund av detta gjordes ändringar i fördelningen av brottmål. Ändringarna trädde i kraft i februari 2026. Redan nu kan det dock konstateras att antalet avgjorda brottmål under 2025 ökade från föregående år och att tingsrätten under slutet av 2025 avgjorde brottmål i samma takt som de inkom. Detta har mycket stor betydelse för tingsrättens verksamhet och arbetsläge och redan därför ska det vid skrivandet av denna verksamhetsberättelse lyftas fram att antalet avgjorda brottmål under början av 2026 har varit större än antalet inkomna brottmål. Antalet anhängiga brottmål är dock fortfarande för stort.

De viktigaste nyckeltalen för tingsrättens verksamhet framgår senare i denna verksamhetsberättelse. Det är inte möjligt att Vastaamo-helheten inte heller nu skulle synas i dem, men på en allmän nivå kan man dock konstatera att tingsrätten under år 2025 lyckades öka antalet meddelade avgöranden avsevärt. Trots detta var antalet inkomna och anhängiga mål och tingsrättens så kallade viktade arbetsmängd fortfarande stora och tingsrättens handläggningstider långa i en nationell jämförelse.

Trots den svåra arbetssituationen som beskrivits ovan var Västra Nylands tingsrätt enligt domstolsväsendets statistik, liksom år 2024, den mest produktiva av alla tingsrätter i vårt land. Produktivitetssiffrorna visar inte bara att tingsrätten har använt de resurser som tilldelats den effektivt och ansvarsfullt, utan också att tingsrättens verksamhet har utvecklats och effektiviserats. Samtidigt visar den dock att tingsrätten är underresurserad i förhållande till sin arbetsmängd och att en snabb lättnad i arbetssituationen inte är möjlig med nuvarande resurser. Tingsrättens stora arbetsmängd och åtgärderna för att effektivisera verksamheten kan inte undgå att påverka personalens ork, vilket också framgår av PersonalBaro som genomfördes våren 2026. Detta är den obestridliga baksidan av de goda produktivitetssiffrorna.

Om framtiden

Det är lätt att föreställa sig att domstolsarbetet är en konservativ procedur som har formats under årens lopp och som styrs av samma gamla regler och principer som, oberoende av samhällets övriga verksamhet, förblir oförändrade. Så är det dock inte, eftersom domstolsarbetet är i ständig och för närvarande också stor förändring. När förändringarna dessutom kombineras med en betydande ökning av tingsrättens arbetsmängd väcker de nedskärningar som planeras för

domstolsväsendet år 2027 mer än stor oro, särskilt om nedskärningarna riktas mot den personal vid Västra Nylands tingsrätt som redan tidigare har arbetat utan att spara på sig själv. Eventuella resursnedskärningar skulle inte bara äventyra den med hårt arbete åstadkomna och äntligen kanske synliga lättnaden i tingsrättens arbetssituation, utan också oundvikligen leda till att antalet anhängiga mål återigen börjar öka och att handläggningstiderna förlängs. Det förtjänar inte Västra Nyland och personalen vid Västra Nylands tingsrätt.

Det är klart att statens ekonomi är ansträngd och att det också kräver en utvärdering av statens funktioner. Samtidigt borde man dock genom diskussion definiera statens kärnverksamhet, som staten måste sörja för. Denna diskussion har inte förts i vårt land. Det är dock självklart att domstolarna hör till denna kärnverksamhet. Dessutom måste man komma ihåg att man kan skära med annat än osthyvel och att domstolsväsendets andel av statens utgifter är mindre än 0,5 procent. Om detta berättar till exempel att verksamheten vid Västra Nylands tingsrätt kostar en person som bor i Västra Nyland bara cirka 2 euro i månaden. Det är ett ganska litet pris för det rättsskydd som tingsrätten erbjuder i sitt domkretsområde. Genom att skära i tingsrättens verksamhetsanslag kan man således uppnå endast små besparingar, men deras negativa effekter kan vara mycket stora för invånarna inom domkretsen.

Avslutningsvis

Min sjuårsperiod som lagman vid Västra Nylands tingsrätt tar slut i augusti 2026. Jag har fått arbeta med en kompetent, flitig och engagerad personal. En personal som utan att spara på möda har hjälpt mig att lyckas i mitt uppdrag. Ett varmt och ödmjukt tack för de gångna åren och för tingsrättens verksamhetsresultat till hela tingsrättens personal, och lycka och välgång under de kommande åren!

Sovittelutoiminnasta Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa

Käräjätuomari Anna-Maria Kangas ja asiantuntija-avustaja Ritva Leminen

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa sovittelumenettely on ollut jo varsin pitkään vaihtoehtoisena riidanratkaisupalveluna. Laki riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa on tullut voimaan 1.1.2006 ja uudistunut 21.5.2011 EU:n sovitteludirektiivin myötä. Silloisessa Espoon käräjäoikeudessa (nyk. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus) on toteutettu sovitteluprojekti vuosina 2017–2019, jonka myötä sovitteluun siirtyvien riita-asioiden määrää on saatu nostettua vuositasolla yli 30 %:iin. Asiantuntija-avusteisessa huoltoriita-asioiden sovittelussa (ns. follo) silloinen Espoon käräjäoikeus on ollut pilotoinnissa mukana vuosina 2011–2013. Tällä hetkellä sekä L-asioiden sovittelu että follo ovat vakiintuneita palveluita, joita markkinoidaan aktiivisesti asianosaisille.

Sovitteluja on Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa useita viikossa ja parhaimmillaan kaikki neljä sovittelusalia ovat sovittelukäytössä.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa sovittelu on hallinnollisesti sijoitettuna 2.osaston alle, mutta muillakin osastoilla on sovittelijoina toimivia tuomareita. Vuonna 2025 käräjäoikeudessa on ollut 22 sovittelukoulutuksen saanutta tuomaria, joista osa on käynyt myös follo-koulutuksen. Sovitteluvastuutuomarina on toiminut käräjätuomari Anna-Maria Kangas. Folloja ja yhteistyötä asiantuntija-avustajien kanssa on koordinoinut lapsiasioiden vastuutuomari, käräjätuomari Pia Hansson-Anttonen. Sovitteluvastuusihteerinä on toiminut käräjäsihteeri Susanne Hurme ja 1.9. alkaen käräjäsihteeri Minttu Wargh.

Valtaosa laajoista riita-asioista siirtyy sovitteluun oikeudenkäynnistä. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa käytäntönä on, että asiaa käsittelevä tuomari tiedustelee asianosaisilta sovitteluhalukkuutta heti vastauksen saapumisen jälkeen tai joissakin tilanteissa jo ennen vastauksen saapumista. Sovittelumahdollisuutta tarjotaan lähes kaikissa laajoissa riita-asioissa sekä usein myös riitautuneissa summaarisissa asioissa. Pieni osa sovitteluasioista tulee vireille suoralla sovitteluhakemuksella, vuonna 2025 suoria hakemuksia tuli 18.

Asiantuntija-avusteiseen huoltoriita-asioiden sovitteluun noin puolet asioista (71 vuonna 2025) tulee suoran sovitteluhakemuksen kautta ja loput siirretään oikeudenkäynnistä joko asiaa käsittelevän käräjätuomarin tai käräjänotaarin toimesta. Sovittelumahdollisuutta tarjotaan lähes kaikissa huoltoriita-asioissa.

Sovittelujen jako Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa tapahtuu siten, että sovittelevat tuomarit ilmoittavat päivänsä puolivuosittain etukäteen excel-taulukkona pidettäviin kalentereihin, erikseen L-sovittelut ja follot. Sovitteluvastuusihteeri sopii ensin sovittelun ajankohdan asianosaisten kanssa, minkä jälkeen asia jaetaan kyseiselle päivälle merkitylle sovittelevalle tuomarille. Sovitteluun siirtyneessä asiassa pääsee sovitteluun noin kahdessa kuukaudessa siitä, kun asia on siirtynyt sovitteluun. Kiireellisissä tapauksissa sovittelu pystytään järjestämään vielä nopeammin.

Vuonna 2025 sovittelumenettelyssä on Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa käsitelty 192 laajaa riita-asiaa tai riitautunutta summaarista asiaa, joista sovintoon on päättynyt noin 70 %. Follossa on käsitelty 132 asiaa, joista sovintoon tai määräaikaiseen sovintoon on päättynyt noin 60 %.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa on aina ollut pyrkimyksenä pitää sovittelutoiminta paitsi tulosta tuottavana myös sisällöllisesti laadukkaana. Tämän vuoksi sovitella voivat ainoastaan TIV:n sovittelukoulutuksen saaneet tuomarit. Vastavalmistuneiden sovittelijoiden kohdalla on suosituksena, että he sovittelevat ensin kaksi kertaa parina kokeneen sovittelijan kanssa ennen yksin sovittelemista. Jos asianosaiset esittävät sovittelijaa koskevan toiveen, se pyritään täyttämään. Erittäin laajojen asioiden sovittelussa pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään kahta kokenutta sovittelijaa. Lisäksi sovittelujen laadun varmistamiseksi pidetään säännöllisiä sovittelijoiden tapaamisia sekä follojen työnkehittämisiltapäiviä, joihin osallistuvat myös asiantuntija-avustajat. Sovittelua varten Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa on omat tilat, joissa on erillinen odotteluaula, neljä sovittelusalia, kaksi neuvotteluhuonetta sekä sovittelukeittiö. Sovitteluissa tarjotaan aina kahvia, teetä, kylmiä virvokkeita sekä konvehteja.

Sovitteluvastuutuomari Anna-Maria Kangas on mukana käräjäoikeuksien valtakunnallisessa riitasovitteluverkostossa. Verkosto on julkaissut keväällä 2025 valtakunnallisen sovitteluesitteen, joka löytyy tuomioistuimet.fi-sivustolta. Lisäksi riitasovitteluverkosto on julkaissut sovittelijapäivien yhteydessä toukokuussa 2025 riitasovittelun käsikirjan, joka on tarkoitettu tietopaketiksi yleisten tuomioistuinten lainkäyttö- ja kansliahenkilöstölle ja johon riitasovitteluverkosto on lisännyt menettelytapasuosituksiaan. Käsikirjan pitkän aikavälin tavoitteena on valtakunnallisesti riittävän yhtenäisten käytäntöjen muodostuminen. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudesta käsikirjatyöryhmässä ovat olleet mukana käräjätuomarit Anna-Maria Kangas ja Kirsikka Linnanmäki.

Vuonna 2025 Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa on alettu järjestämään sovittelukoulutusta käräjänotaareille. Tuomioistuinharjoitteluun kuuluu pakollisena vähintään yhden sovittelun seuraaminen. Koulutuksen tarkoituksena on toisaalta antaa teoriapohjaa sovittelun seuraamiselle ja toisaalta lisätä osaamista markkinoida sovittelua myös notaarien omissa jutuissa (avioerojen lapsia koskevat liitännäisvaatimukset ja riitautuneet summaariset).

Käräjätuomari Anna-Maria Kangas

Sovittelu asiantuntija-avustajan näkökulmasta

Espoon käräjäoikeudessa aloitettiin asiantuntija-avusteisen sovittelun pilotointi 2011 ja olen onnekseni ja ilokseni saanut olla mukana asiantuntija-avustajana siitä lähtien.

Vuoden 2025 aikana asiantuntija-avustajia oli Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen nimeäminä ja sovittelukoulutuksen saaneita kaikkiaan 18 henkilöä. Kymmenen vuotta aiemmin meitä asiantuntijoita oli Espoon käräjäoikeudessa kuusi henkilöä. Tämä kuvastaa hyvin uskoa sovittelun voimaan. Asiantuntijat kokevat sovittelun erittäin tarpeellisena ja hyödyllisenä menettelynä ja haluavat olla mukana sekä virkatyönsä sisällä että eläkkeeltä käsin. Meitä eläkkeellä olevia asiantuntijoita, jotka edelleen haluavat sovitella, on muutama.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on huomioinut todella hienosti myös sovittelun puitteet. Vanhemmat pääsevät vaikean asian äärelle erityisiin sovittelusaleihin, joissa on tarjolla kahvia, teetä, virvoitusjuomia ja makeisia. Nämä ovat omalta osaltaan helpottamassa ja pehmentämässä vanhempien vaikea ja raskasta hetkeä, luomassa epämuodollisuutta ja sovinnollista ilmapiiriä päivään, jonka aikana vanhempien tunteet kulkevat vuoristorataa. Hyvin monessa sovittelussa löytyy sovinto lapsen asioissa ja myös vanhempien väleissä tapahtuu liennytystä. Lopussa huojentuneisuuden tunne on käsin kosketeltavaa ja hyvä olo jää sekä vanhemmille että työparille. Pitää kuitenkin muistaa, että ilman sovintoa jääneet sovittelut eivät ole epäonnistuneita. Niistä jää vanhemmille aina jotain muistiin prosessoitumaan ja voi mahdollistaa sovinnon jossain myöhemmässä vaiheessa.

Työparityöskentely tuomareiden kanssa on ollut edelleen hyvää ja antoisaa kannustavassa ilmapiirissä, toisiamme tukien, täydentäen ja myös toisiltamme oppien. Asiantuntijan erityisenä tehtävänä on katsoa asioita lapsen iän, kehitysvaiheen ja tarvitsevuuden kannalta unohtamatta vanhemmuuden merkitystä lapsen kehitykseen. Parityönä ja yhteistyönä tehty sovittelu antaa voimia ja erilaisia työkaluja sovitteluun. Yhteinen tavoite on olla apuna vanhemmille, jotta he löytävät riittävän hyvän ratkaisun yhteisen lapsensa asiassa ja näin mahdollistavat lapsen tulevan elämän heille parhaalla mahdollisella tavalla.

Yhteistyötä asiantuntija-avustajien ja tuomareiden kesken vahvistaa myös pari kertaa vuodessa tapahtuvat työnkehittämisen iltapäivät. Niissä on myös tuotu erilaisissa koulutuksissa olleiden terveisiä ja jaettu omaan osaamiseen liittyviä ajankohtaisia asioita ja tietoja.

Asiantuntija-avustaja Ritva Leminen

Saapuneiden, ratkaistujen ja vireillä olevien asioiden määrä sekä käsittelyajat vuosina 2022–2025

Kaikki saapuneet ja ratkaisut asiat vuosina 2022–2025

2022		2023		2024		2025	
Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut
11 446	11 005	14 743	11 673	15 840	12 793	15 135	15 447

Varsinaiset rikosasiat:

2022		2023		2024		2025	
Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut
4 224*	3 948*	4 415*	3 554*	4 318*	3 827*	4 753*	4 035*

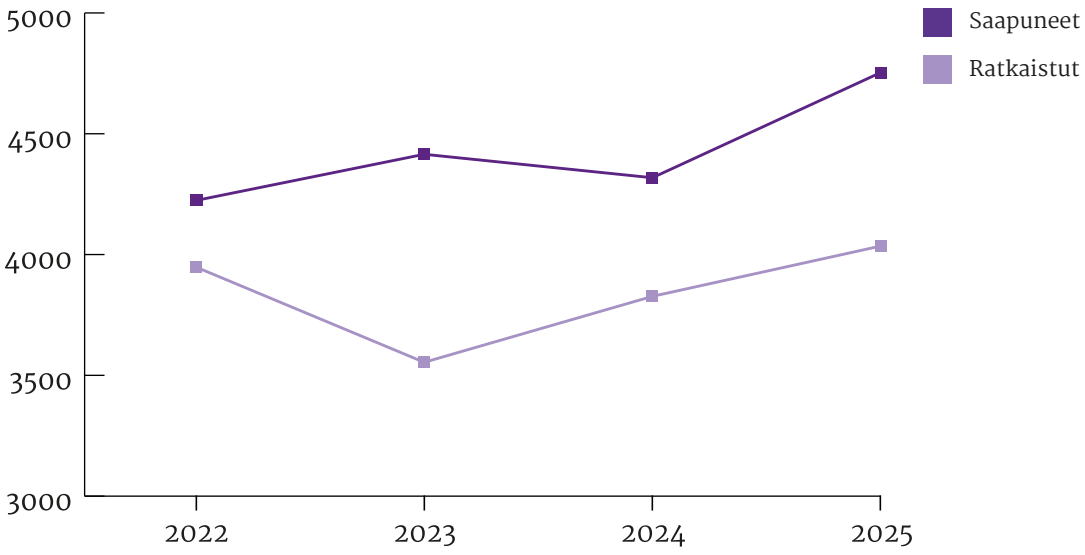

*Sisältää sotilasrikosasiat

Laajat riita-asiat:

2022		2023		2024		2025	
Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut	Saapuneet	Ratkaistut
640	626	3 030***	644	3 829***	1 736	2 070***	3 252

***Sisältää Vastaamo-kokonaisuuden yksityisoikeudelliset asiat

Saapuneet asiat asiaryhmittäin vuosina 2022–2025

	2022	2023	2024	2025
rikosasiat	4 224*	4 415*	4 318*	4 753*
muut rikosoikeudelliset asiat	234	235	346	388
pakkokeinoasiat	176**	475	568	715
sakonmuuntoasiat (**ratkaistut**)	649	703	614	642
laajat riita-asiat	640	3 030***	3 829***	2 070***
erilliset turvaamistoimet	19	12	9	10
riitautuneet summaariset asiat	349	458	346	341
avioeroasiat	1 464	1 549	1 462	1 536
muut hakemusasiat	2 561	2 749	3 145	3 285
velkajärjestelyasiat	477	441	465	543
yrityssaneerausasiat	87	92	94	145
konkurssiasiat	319	354	409	438
ulosottovalitukset	247	230	235	269
Yhteensä	**11 446**	**14 743**	**15 840**	**15 135**

*Sisältää sotilasrikosasiat

**Salaisten pakkokeinojen AIPA:ssa käsitellyt jutut eivät aiemmin näkyneet lukemassa.

***Sisältää Vastaamo-kokonaisuuden yksityisoikeudelliset asiat

Ratkaistut asiat asiaryhmittäin vuosina 2022–2025

	2022	2023	2024	2025
rikosasiat	3 948*	3 554*	3 827*	4 035*
muut rikosoikeudelliset asiat	306	241	328	355
pakkokeinoasiat	101**	396	465	615
sakonmuuntoasiat (**ratkaistut**)	649	703	614	642
laajat riita-asiat	626	644	1 736	3 252
erilliset turvaamistoimet	15	12	12	7
riitautuneet summaariset asiat	439	470	402	411
avioeroasiat	1 427	1 535	1 432	1 459
muut hakemusasiat	2 475	2 968	2 831	3 382
velkajärjestelyasiat	399	498	468	533
yrityssaneerausasiat	79	101	95	118
konkurssiasiat	291	345	331	412
ulosottovalitukset	250	206	252	226
Yhteensä	**11 005**	**11 673**	**12 793**	**15 447**

*Sisältää sotilasrikosasiat

**Salaisten pakkokeinojen AIPA:ssa käsitellyt jutut eivät aiemmin näkyneet lukemassa.

Vireillä olevien asioiden määrä asiaryhmittäin vuosina 2022–2025 (per. 31.12.)

	2022	2023	2024	2025
rikosasiat	2 650	3 459	3 936	4 618
muut rikosoikeudelliset asiat	58	53	60	105
pakkokeinoasiat	195	138	182	219
laajat riita-asiat	698	3 078*	5 161*	3 981*
erilliset turvaamistoimet	5	4	1	3
riitautuneet summaariset asiat	446	474	409	410
avioeroasiat	1 025	1 038	995	1 049
muut hakemusasiat	894	664	1 010	893
velkajärjestelyasiat	248	191	186	195
yrityssaneerausasiat	47	38	36	60
konkurssiasiat	219	223	293	310
ulosottovalitukset	60	84	66	107
Yhteensä	**6 545**	**9 444**	**12 335**	**11 950**

*Sisältää Vastaamo-kokonaisuuden yksityisoikeudelliset asiat.

Käsittelyajat keskimäärin rikosoikeudellisissa asioissa kuukausina*:

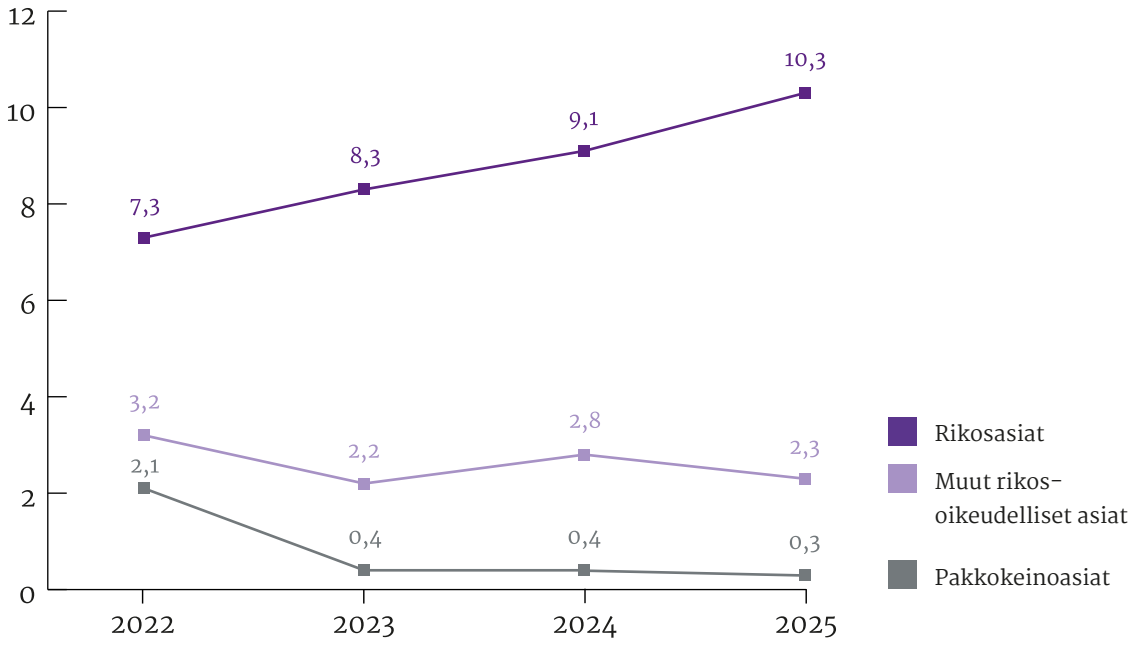

* Käsittelyaikataulukoissa eivät näy AIPA-järjestelmän luvut.

Käsittelyajat keskimäärin asiaryhmittäin (kk) vuosina 2022–2025

	2022	2023	2024	2025
rikosasiat	7,3	8,3	9,1	10,3
muut rikosoikeudelliset asiat	3,2	2,2	2,8	2,3
pakkokeinoasiat	2,1	0,4	0,4	0,3
laajat riita-asiat	12,0	12,1	11,5	12,6
erilliset turvaamistoimet	3,9	3,7	2,1	1,6
summaariset asiat	9,0	12,7	12,6	13,9
avioeroasiat	8,3	8,5	8,4	8,1
muut hakemusasiat	3,9	3,5	3,2	2,9
velkajärjestelyasiat	4,6	5,2	5,1	4,9
yrityssaneerausasiat	5,5	6,3	5,1	4,5
konkurssiasiat	8,4	6,6	7,8	7,9
ulosottovalitukset	3,1	3,7	4,0	3,6

Talous

Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025	Suunnitelma 2026
10 361 611 e	11 377 634 e	11 903 926 e	12 333 000 e

Henkilöstö

Käräjäoikeuden henkilöstö ja sen määrä (htv/ml. määräaikaiset) vuonna 2025 on ollut seuraava:

laamanni	1
käräjätuomarit	49,39
käräjänotaarit	12
kansliahenkilökunta	72,81
haastemiehet	25,93
harjoittelijat	1,76
Yhteensä	162,89 htv

LÄNSI-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS
VÄSTRA NYLANDS TINGSRÄTT